

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.1.204.2024

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu-/

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 2297 Pana Posła Dariusza Mateckiego, zawierającą pytania o realizację obietnicy wyborczej, dotyczącej dostępu do żłobków w każdej gminie i liczbę gmin, w których dostęp do usługi opiekuńczej nie jest zapewniony, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

Program Aktywny Maluch 2022-2029 (wcześniej funkcjonujący pod nazwą „Maluch+ 2022-2029”) został ogłoszony 19 stycznia 2023 r., z rocznym opóźnieniem. Przesunięcie jego realizacji spowodowało, że nie udało się osiągnąć wyników zakładanych na etapie ustaleń z Komisją Europejską, dotyczących utworzenia do końca 2023 r. miejsc opieki nad dziećmi do lat 3. Do końca 2023 r. miało powstać ponad 32 tys. miejsc opieki – powstało niecałe 4,2 tys., czyli ok. 13,4% planowanej liczby.

W 2023 r., w ramach ogłoszonego Programu zostały rozstrzygnięte trzy tury naboru wniosków, w czasie których wojewodowie, po przedstawieniu im przez wnioskodawców niezbędnych i kompletnych dokumentów, powinni zawierać umowy o realizację zadań dofinansowanych ze środków Programu. Poziom podpisanych umów w ramach programu w 2023 r. osiągnął zaledwie 43%. Niski współczynnik liczby podpisanych umów o dofinansowanie tworzenia miejsc opieki w ramach programu MALUCH+ 2022-2029 przełożył się na obniżenie dynamiki ich przyrostu - także na terenie gmin, które planowały utworzenie pierwszego miejsca opieki nad małymi dziećmi.

Według informacji przekazanych Ministerstwu Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej gminy, w których na 31.12.2023 r. brakowało dostępu do usługi opiekuńczej nad dziećmi do lat 3, stanowiły ok. 42% wszystkich gmin w Polsce. Skala zaniedbań zastanych w tym obszarze, po ustąpieniu ekipy tworzonej przez deklaratywnie prorodzinny obóz Zjednoczonej Prawicy, była zatem znaczna.

Obecny rząd realizuje programy zmierzające do poprawy tej sytuacji. Nowa formuła programu Aktywny Maluch ma na celu wsparcie rozwoju instytucji opieki nad dziećmi do lat 3. Z kolei ustawa z 15 maja 2024 r., o wspieraniu rodziców w aktywności zawodowej oraz wychowaniu dziecka – „Aktywny Rodzic”, znana jako „babciowe”, a przyjęta przez Senat 23 maja br., podpisana zaś przez Prezydenta 10 czerwca br., wprowadziła 3 nowe rodzaje świadczeń:

- „Aktywni rodzice w pracy” - kierowane do aktywnych zawodowo rodziców dziecka w wieku od 12 do 35 miesiąca życia. Ustawa definiuje aktywność zawodową, której poziom/rodzaj będzie uprawniał do otrzymywania ww. świadczenia. Świadczenie

„aktywni rodzice w pracy” będzie przysługiwać w wysokości 1500 zł miesięcznie przez okres 24 miesięcy od 12 do 35 miesiąca życia dziecka.

W przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, powyższe świadczenie będzie przysługiwało w podwyższonej wysokości 1900 zł miesięcznie.

- „Aktywnie w żłobku” zastąpi obecnie funkcjonujące i zdecydowanie mniej korzystne dofinansowanie obniżenia opłaty za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna, które przysługuje w wysokości do maksymalnie 400 zł miesięcznie, uregulowane w ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi do lat 3. Świadczenie „Aktywnie w żłobku” będzie kierowane do rodziców dzieci uczęszczających do instytucji opieki nad dziećmi do lat 3 - tj. żłobka, klubu dziecięcego albo dziennego opiekuna i będzie przysługiwało w wysokości do 1500 zł miesięcznie na dziecko lub do 1900 zł miesięcznie na dziecko niepełnosprawne, jednak nie więcej niż wysokość opłaty, jaką rodzic ponosi za pobyt dziecka w instytucji opieki.

Planuje się wprowadzenie także górnej granicy wysokości opłat żłobkowych, której przekroczenie wykluczy daną instytucję opieki lub dziennego opiekuna z procesu przyznawania świadczenia „aktywnie w żłobku”, w celu uniknięcia sytuacji, w której w wyniku wprowadzenia ww. świadczenia nastąpiłby znaczący wzrost opłat za żłobek, klub dziecięcy lub dziennego opiekuna. W pierwszym okresie obowiązywania ustawy powyższy próg został określony kwotowo i będzie wynosił 2200 zł miesięcznie.

Wraz z wprowadzeniem świadczenia „aktywnie w żłobku” uchylone zostaną dotychczas obowiązujące przepisy ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, dotyczące dofinansowania obniżenia opłaty za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna. Rodzic będzie mógł zachować prawo do wcześniej przyznanego ww. dofinansowania na zasadzie ochrony praw nabytych z możliwością przejścia na nowe świadczenia, w szczególności zdecydowanie bardziej korzystne świadczenie „aktywnie w żłobku”.

- „Aktywnie w domu” zastąpi dotychczas funkcjonujący i mniej korzystny, gdyż nie przysługujący na pierwsze dziecko, rodzinny kapitał opiekuńczy. „Aktywnie w domu” będzie przysługiwało na każde dziecko w rodzinie w wieku od 12 do 35 miesiąca życia dziecka i będzie wypłacane w wysokości 500 zł miesięcznie przez 24 miesiące (nie będzie możliwości pobierania świadczenia w wysokości 1000 zł przez 12 miesięcy, jak ma to miejsce w przypadku rodzinnego kapitału opiekuńczego). Jest to wsparcie kierowane do tych rodziców dzieci w wieku od 12 do 35 miesiąca życia, którzy nie będą uprawnieni lub z własnej woli nie zdecydują się na skorzystanie z świadczenia „aktywni rodzice w pracy” lub „aktywnie w żłobku”, gdyż w szczególności pozostaną nieaktywni zawodowo lub ich dziecko nie uczęszcza do instytucji opieki.

Wprowadzenie świadczenia „aktywnie w domu” będzie wiązało się z uchYLENIEM dotychczas obowiązującej ustawy z dnia 17 listopada 2021 r. o rodzinnym kapitale opiekuńczym, przy jednoczesnym zachowaniu praw nabytych, tj. zagwarantowaniu rodzicowi prawa do zachowania wcześniej przyznanego rodzinnego kapitału

opiekuńczego z możliwością przejścia przez tego rodzica na nowe świadczenie, jeśli jest ono dla niego bardziej korzystne (np. aktywni zawodowo rodzice pobierający rodzinny kapitał opiekuńczy będą mogli zrezygnować z tego świadczenia i ubiegać się o świadczenie „aktywni rodzice w pracy”).

Co do terminów utworzenia odpowiednich placówek w gminach, w których brakuje dostępu do form opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, informuję, że dane gromadzone w zasobach Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dotyczą wyłącznie instytucji wpisanych odpowiednio w rejestry żłobków, klubów dziecięcych lub do wykazu opiekunów prowadzonych, w zależności od jednostki samorządu terytorialnego, przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta. Sfera planów poszczególnych gmin, dotycząca tworzenia i rozwijania opieki instytucjonalnej jest obszarem wysoce zdynamizowanym i zindywidualizowanym, który – jak można się spodziewać – w najbliższym czasie będzie ulegał coraz szybszym i pozytywnym przeobrażeniom, w związku z realizowaniem przez Rząd wspomnianych wyżej działań.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Aleksandra Gajewska

Sekretarz Stanu

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/